

Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället (SOU 2019:35)

(Ku2019/01318/CSM)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors (MUCF) yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Inledningsvis välkomnar MUCF Demokrativillkorsutredningens betänkande. Syftet med översynen är enligt utredningens direktiv¹ att säkerställa att allmänna medel går till verksamheter som är förenliga med samhällets grundläggande värderingar såsom de formuleras i regeringsformen och i de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter. MUCF välkomnar även utredningens arbete med att föreslå ett förtydligat, rättssäkert och enhetligt demokrativillkor för den statliga bidragsgivningen med beaktande av föreningsfriheten. MUCF ställer sig positiv till betänkandets samlade förslag och tillstyrker förslaget om att MUCF ska få i uppdrag att stödja de bidragsgivande myndigheterna i tillämpningen av demokrativillkoret.

8 Förslag till demokrativillkor

8.1 Utredningens förslag till demokrativillkor

MUCF tillstyrker utredningens förslag till demokrativillkor. MUCF delar utredningens bedömning att det inte är möjligt att på detaljnivå ange alla ageranden som utesluter att statsbidrag får lämnas utan att en viss generalisering är nödvändig. De fyra punkter som utredningen föreslår anser MUCF vara tillräckliga avseende vilka ageranden som kan leda till nekat bidrag.

MUCF välkomnar det stödmaterial som utredningen har tagit fram i form av en vägledning för handläggare. MUCF bedömer att vägledningen kommer öka tillämpande myndigheters möjligheter att användas i enlighet med utredningens intentioner.

---

¹ Dir. 2018:19, Demokrativillkoren i statlig bidragsgivning

8.1.1 Organisationens och företrädarnas agerande

Företrädare

MUCF välkomnar särskilt att utredningen tydliggör vem som kan anses vara företrädare för en organisation och i vilka situationer en organisation kan hållas ansvarig för företrädarnas agerande. MUCF anser att förtydligandet underlättar för organisationen, både i valet av företrädare, men också kring vad som förväntas av dem i verksamheten.

8.1.7 Särskilda skäl

MUCF ställer sig bakom utredningens förslag om att bidrag ändå får lämnas till en organisation trots att den eller en företrädare har agerat på ett sätt som strider mot demokrativillkoret om det finns särskilda skäl till det. MUCF anser att utredningen på ett fullgott sätt redovisat för innebörden av särskilda skäl och att det är tydligt nog för att tillämpningen ska kunna göras utifrån ett rättssäkert och enhetligt förfaringsätt på bidragsgivande myndigheter.

9 Regleringen av demokrativillkoret

9.1.2 En särskild förordning om demokrativillkor för statlig bidragsgivning

MUCF tillstyrker utredningens förslag om att en särskild förordning om demokrativillkor ska gälla när statsbidrag fördelas på annat sätt än med tillämpning av lag eller förordning.

10.3 Utredningens bedömning och förslag rörande stöd och samverkan

10.3.3 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor ska ge stöd i tillämpningen av demokrativillkoret

MUCF delar utredningens bedömning om att de bidragsgivande myndigheterna har ett behov av stöd i tillämpningen av demokrativillkor och att samverkan mellan myndigheterna bör stärkas och utvecklas. Myndigheten delar utredningens förslag att MUCF ska få i uppdrag att stödja de bidragsgivande myndigheterna i tillämpningen av demokrativillkoret. MUCF har, som utredningen också kommer fram till, erfarenhet och kunskap kring att bedöma och i vissa fall avslå ansökningar med anledning av att demokrativillkoret avseende verksamheten inte varit uppfyllt. MUCF agerar redan i dag som ett kunskapsstöd till andra

myndigheter och samordnar det myndighetsnätverk för civilsamhällesfrågor som 27 myndigheter medverkar i.

11 Återkallelse och återkrav

11.5 Utredningens förslag

MUCF tillstyrker utredningens förslag i sin helhet.

12 Överklagande

12.6 Förslag rörande överklagandebestämmelser

12.6.2 Överklagande om beslut om ansökan om bidrag

MUCF delar utredningens förslag om att en bestämmelse om att beslut om avslag på en ansökan om bidrag får överklagas ska införas i de förordningar som reglerar bidrag som bedöms utgöra en civil rättighet.

MUCF anser att utredningen på ett föredömligt sätt redogör för vilka beslut som rör enskildes civila rättigheter och instämmer i bedömningen att projektbidrag inte ska ses som en civil rättighet och ska därför även framöver inte gå att överklaga.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Handläggare Jenny Borgarp har varit föredragande. Senioranalytiker Tiina Ekman har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Jenny Borgarp
handläggare